

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури
Кафедра логопедії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІН інституту фізичної культури

_____ М. О. Лянной

«02» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В КОРЕКЦІЙНІЙ ОСВІТІ

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта

Освітньо-професійна програма: Спеціальна освіта (Логопедія)

Перший (бакалаврський) рівень

Мова навчання: українська

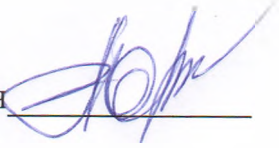
Погоджено науково-методичною комісією ІН інституту фізичної культури

«02» вересня 2021 р.

Голова

Л. В. Мороз, к.пед.н., доцент

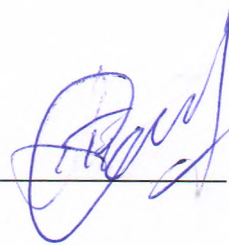
Розробник: **Ласточкіна О. В.**, к.пед.н., старший викладач

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри логопедії
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Кравченко А. І., к. пед.н., професор

Опис навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,5	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		-й	
Семестр			
1-й		-й	
Лекції			
20 год.		год.	
Практичні, семінарські			
26 год.		год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
57 год.		год.	
Консультації:			
2 год.	год.		
Загальна кількість годин – 105	Вид контролю: залік		

Опис навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,5.	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		-й	
Семестр			
1-й		2-й	
Лекції			
4 год.		- год.	
Практичні, семінарські			
Загальна кількість годин – 105.			

		4 год.	год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		95 - год.	год.
		Консультації:	
		2 - год.	год.
		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» є надання студентам необхідного обсягу знань у галузі організації наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи, ознайомлення з формами звітів, методикою підготовки доповідей, наукових статей, курсових та дипломних робіт.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Для ефективного вивчення навчальної дисципліни важливим є попереднє опанування дисциплінами природничо-гуманітарного циклу на рівні загальної середньої освіти. Бажаним для реалізації розуміння міждисциплінарності є організація паралельного вивчення наступних навчальних дисциплін: «Спеціальна педагогіка», «Спеціальна психологія», «Патологічна анатомія та фізіологія», «Соціологія», «Інформаційно-комунікативні та технічні засоби корекційного навчання» тощо.

Вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень в корекційній освіті» передбачає формування в студентів наступних фахових компетентностей:

Інтегральної компетентності: ІК: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних компетентностей:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і

суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальних компетентностей:

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Результати навчання за дисципліною:

РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	<p>Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>При виконанні практичних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.</p>

82 - 89	<p>Студент знає і вільно відтворює вивчену інформацію, може привести приклади їх застосування в практичній діяльності. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна та аргументована.</p> <p>При виконанні практичних робіт студент може виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких не значна.</p>
74 - 81	<p>Студент знає і може самостійно аналізувати та систематизувати отриману інформацію, наводити приклади її застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно обґрунтувати її. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.</p> <p>При виконанні практичних робіт студент може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки.</p>
64 - 73	<p>Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.</p>
60 - 63	<p>Значну частину опанованого навчального матеріалу студент репродуктивно презентує на середньому та нижче середнього рівнях, з допомогою викладача може виправляти значну кількість суттєвих помилок.</p> <p>При виконанні практичних робіт студент може вирішувати найпростіші типові завдання за зразком (інструкцією), але з помилками; робить висновки, однак, мету роботи достатньою мірою не розуміє.</p>
35-59	<p>Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями: студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу. У відповіді цілком відсутня самостійність.</p>
1 - 34	<p>Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу або відсутня, або відповідає елементарному рівню розпізнавання та (або несвідомого) відтворення окремих фактів, елементів тематичного змісту про об'єкти, системи навколишнього світу тощо; самостійно виконувати запропоновані завдання та формулювати висновки не може.</p>

Розподіл балів

Поточний контроль у 1-му семестрі (залік)						Разом	Сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3		70 балів (аудиторна робота)	100
T1/2 год.	T2/2 год.	T3/4 год.	T4/4 год.	T5/6 год.	T6/8 год.		
5	6	10	10	15	24		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	30	
Виконання реферативних доповідей за матеріалами тем №1-6						(самостійна робота)	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: поточне теоретичне опитування, презентаційні матеріали за результатами виконання завдань; реферат, есе (самостійна робота).

5. Програма навчальної дисципліни

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКИ, ЯК ГАЛУЗІ ЛЮДСЬКОГО ПІЗНАННЯ

Тема 1.1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства

1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності.
2. Понятійний апарат, зміст та класифікація наук.
3. Організація наукової діяльності в Україні.

Тема 1.2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики

1. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
2. Науково-дослідницька діяльність студентів..
3. Вибір теми та реалізація наукового дослідження
4. Ефективність наукових досліджень.

Розділ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 2.1. Основи методології науково-дослідної роботи

1. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень.
2. Методи та техніка наукових досліджень.
3. Методи емпіричного дослідження.
4. Методи досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях.

Тема 2.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
2. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі.
3. Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Розділ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 3.1. Курсова, бакалаврська, магістерська роботи: написання, оформлення, захист

1. Загальні положення.
2. Курсова і дипломна роботи.
3. Етапи роботи над дослідженням та оформленням курсової, бакалаврської та магістерської робіт.
4. Захист бакалаврської роботи.
5. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.

Тема 3.2. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження

1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.

2. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді.
3. Реферат, доповідь, виступ.
4. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання.
5. Форми звітності при науковому дослідженні.

7. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Сам. роб.		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Сам. роб.
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКИ, ЯК ГАЛУЗІ ЛЮДСЬКОГО ПІЗНАННЯ												
Тема 1.1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства	12	2	2	-	-	8	8					10
Тема 1.2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики	13	2	2	-	-	9	10	1	1			10
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ												
Тема 2.1. Основи методології науково-дослідної роботи	18	4	2	-	2	10	10			1		15
Тема 2.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	18	4	4	-	-	10	14	1	1			20
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ												
Тема 3.1. Курсова, бакалаврська, магістерська роботи: написання, оформлення, захист	22	4	8	-	-	10	22					20
Тема 3.2. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	22	4	8	-	-	10	24	2	2			20
Усього годин	105	20	26	-	2	57	99	4	4	-	2	95

8. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1.1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства	2	1
2.	Тема 1.2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики	2	
3.	Тема 2.1. Основи методології науково-дослідної роботи	4	1
4.	Тема 2.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	4	
5.	Тема 3.1. Курсова, бакалаврська, магістерська роботи: написання, оформлення, захист	6	1
6.	Тема 3.2. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	8	1
Разом		26	4

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Белуха М.Т. Основи наукових досліджень / М.Т.Белуха. – К.: Вища шк., 1997. – 271 с.
2. Венецкий И.Г. Теория вероятностей и математическая статистика / И.Г.Венецкий, Г.С.Кильдишев. – М.: Статистика, 1975. – 264 с.
3. Доблаев Л.П. Психологические основы работы над книгой / Л.П.Доблаев. – М.: Книга, 1970. – 72 с.
4. Зельдович Я.Б. Элементы прикладной математики / Я.Б.Зельдович, А.Д.Мышкин. – М.: , 1965.
5. Капица П.Л. Эксперимент, теория, практика / П.Л. Капица. – М.: Наука, 1977. – 420 с.
6. Налимов В.В. Теория эксперимента / В.В.Налимов. – М.: Наука, 1971. – 218 с.
7. Пустыльник Е.И. Статистические методы анализа и обработки наблюдений / Е.И. Пустыльник. – М.: Наука, 1968. – 270 с.
8. Рачков П.Л. Науковедение / П.Л.Рачков. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1974. – 242 с.
9. Сиденко В.М. Основы научных исследований / В.М.Сиденко, И.М.Грушко. –

Харьков: Вища шк., 1979. – 200 с.

10. Чкалова О.Н. Основы научных исследований / О.Н.Чкалова. – К.: Вища шк., 1978. – 120 с.

Додаткові:

1. Алабужем П.М. Теория подобия и размерностей. Моделирование / П.М.Алабужем, В.Б.Геронимус, М.И.Минкевич и др. – М.: Высш. шк., 1968. – 320 с.
2. Блехман И.И. Прикладная математика: предмет, логика, особенности подхода / И.И.Блехман, А.Д.Мышкинс, А.Г.Пановка. – К.: Наук, думка, 1976. – 270 с.
3. Вентцель Е.С. Теория вероятностей / Е.С.Вентцель. – М.: Наука, 1969. – 432 с.
4. Галушко В.Г. Вероятностно-статистические методы на автотранспорте / В.Г.Галушко. – К.: Вища шк., 1976. – 232 с.
5. Гнеденко Б.В. Курс теории вероятностей / Б.В.Гнеденко. – М.: Наука, 1969. – 400 с.
6. Драйпер Н. Прикладной регрессионный анализ / Н.Драйпер, Г.Смит. – М.: Статистика, 1973. – 210 с.
7. Ермаков С.М. Курс статистического моделирования / С.М.Ермаков, Г.Л.Михайлов. – М.: Наука, 1976. – 168 с.
8. Румшинский Л.З. Математическая обработка результатов эксперимента / Л.З.Румшинский. – М.: Наука, 1971. – 192 с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
2. Закон України. Про інформацію діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Закон України. Про науково-технічну інформацію. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.
4. Закон України. Про наукову та науково-технічну діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
5. Закон України. Про освіту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/paran1235#n1235>.
6. Закон України. Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/284-14>.
7. Закон України. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.